Instanţa de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
(jud. Jomiru-Niculiță Veronica)
Dosarul nr. 3r-129/25 (2-24135668-02-3r-04032025)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

19 iunie 2025 *****

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Dașchevici Grigore şi Bostan Angela

A judecat în ordinea art. 243 alin. (2) al Codului Administrativ al RM, fără ședință de judecată și fără citarea participanților la proces, recursul declarat de Murzakoi Nadejda împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 20 ianuarie 2025, adoptată la acțiunea în contencios administrativ formulată de Murzakoi Nadejda către Curtea Supremă de Justiție privind obligarea examinării cererii.

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar,

c o n s t a t ă :

<u>Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.</u>

La 27.11.2024, Murzakoi Nadejda a înaintat acțiune în contencios administrativ îndreptată către Curtea Supremă de Justiție privind obligarea examinării cererii.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că, la 05.08.2024 a înregistrat la Curtea Supremă de Justiție cererea nr.2878 privind nulitatea actelor procedurale și anume încălcarea dispozițiilor privind compunerea completului de judecată în prima instanță de către instanța de recurs – Curtea de Apel Chișinău prin respingerea ca inadmisibil a recursului reclamantei din 20.10.2023 prin decizia din 05.06.2024.

Susține reclamanta că prin scrisoarea președintelui interimar al instanței supreme nr.524 din 15.08.2024 a fost înștiințată că cererea sa din 05.08.2024 nu a

fost primită spre examinare din motivul lipsei de competență, însă consideră că legea penală nu prevede restituirea de președintele instanței a cererii privind nulitatea actelor procedurale, astfel i se încalcă accesul liber la justiție.

Nefiind de acord cu refuzul de a examina cererea din 05.08.2024, s-a adresat la autoritatea publică – Curtea Supremă de Justiție cu cerere prealabilă, însă la 06.11.2024 a primit răspunsul nr.695 din 23.10.2024 cu refuzul de a examina cererea din 05.08.2024.

Consideră că prin activitatea administrativă necorespunzătoare a Curții Supreme de Justiție i-au fost încălcate drepturile constituționale, motiv din care solicită obligarea Curții Supreme de Justiție de a examina cererea nr.2878 privind nulitatea actelor procedurale cu adoptarea hotărârii în condițiile art.254[1] Cod de Procedură penală.

Soluţia procesuală a instanţei de fond ce constituie obiect al recursului.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 20 ianuarie 2025, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ formulată de Murzakoi Nadejda către Curtea Supremă de Justiție privind obligarea examinării cererii.

Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.

Invocând ilegalitatea încheierii instanţei de fond, la 19 februarie 2025, Murzakoi Nadejda a înaintat recurs asupra acesteia, apreciind ca fiind ilegal actul judecătoresc contestat.

În motivarea cererii de recurs, reiterând expres motivele de fapt şi de drept expuse în acțiune, recurenta a indicat în concluzie că prima instanță a aplicat eronat legislația în vigoare, iar concluziile acesteia sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

În temeiul celor menționate solicită anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 20 ianuarie 2025, cu restituirea cauzei spre examinare în instanța de fond.

Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a recursului.

În conformitate cu reglementările art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit prevederilor art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea

contestată transmite neîntîrziat recursul împotriva încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluţioneze recursul.

Articolul 236 Cod administrativ, prevede expres că instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special cînd:

a) hotărîrea în fond nu poate fi contestată cu apel;

b) apelul este depus în mod repetat;

c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1);

e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2);

f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform art.236 Cod administrativ sunt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.

Completul judiciar a constatată că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 20 ianuarie 2025, a fot notificată recurentei la data de 04 februarie 2025(f.d.30) și a fost contestată cu recurs la 19 februarie 2025.

Pornind de la analiza curgerii termenilor detaliaţi supra, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat de Murzakoi Nadejda a fost depus în interiorul termenul legal. Recursul depus conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care recurenta î-și întemeiază pretențiile.

Totodată se atestă că, Murzakoi Nadejda a prezentat dovada de plată taxei de timbru, în conformitate cu prevederile Legii taxei de stat, nr. 213 din 31.07.2023.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233; 236; 241 Cod Administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

<u>Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil situaţiei litigioase:</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Colegiul consideră că recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat, din următoarele motive.

***Conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ**, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.*

***Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.*

***Potrivit art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ,** examinând recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.*

***În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (2) Cod administrativ,** instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces.*

***Conform art. 243 alin. (3) Cod administrativ,** decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris.*

Materialele cauzei atestă că, la 05.08.2024 a înregistrat la Curtea Supremă de Justiție cererea de recurs înregistrat cu nr.2878, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05.06.2024, prin care a fost respins recursul lui Murzakoi Nadejda, formulat în temeiul art.313 CPP, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 05.10.2023 (f.d.14-21).

Prin scrisoarea președintelui interimar al CSJ nr.524 din 15.08.2024 a fost înștiințată că, decizia Curții de Apel Chișinău 05.06.2024, este irevocabilă, adică ea nu poate fi atacată cu recurs și din aceste considerente CSJ nu este competentă să examineze recursul depus de Murzakoi Nadejda la 05.08.2024 (f.d.13).

Ne fiind de acord cu refuzul CSJ de a examina cererea de recurs din 05.08.2024, la data de 07.10.2024 s-a adresat la autoritatea publică- Curtea Supremă de Justiție cu cerere prealabilă înregistrată cu nr.3433 (f.d.9-12).

Prin răspunsul nr.695 din 23.10.2024, CSJ a informat-o pe Murzakoi Nadejda că cererea prealabilă nu poate fi înregistrată pe motiv că nu ține de competența Curții Supreme de Justiție. (f.d.8)

Astfel la data de 27.11.2024, Murzakoi Nadejda a înaintat acțiune în contencios administrativ către Curtea Supremă de Justiție privind obligarea examinării cererii. (f.d.4-7)

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 20 ianuarie 2025, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ formulată de Murzakoi Nadejda către Curtea Supremă de Justiție privind obligarea examinării cererii.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe de fond, la 19 februarie 2025, Murzakoi Nadejda a înaintat recurs asupra acesteia, apreciind ca fiind ilegal actul judecătoresc contestat.

În condițiile cauzei, Completul judiciar apreciază ca fiind întemeiată încheierea instanței de fond din 20 ianuarie 2025 din considerentele ce succed.

Conform art. 1 Cod administrativ, (1) Legislaţia administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia. (2) Legislaţia administrativă se întemeiază pe normele constituţionale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi şi în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative şi care trebuie să fie în concordanţă cu Constituţia Republicii Moldova. (3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sînt emise în temeiul legii şi nu contravin ei.

Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În concordanță cu art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Potrivir art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contencios administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În continuare art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

Prin urmare, în sensul Legii revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi expusă vătămarea dreptului personal, deoarece expresiile utilizate în textul art. art. 17 și 189 Cod administrativ de „drept vătămat” și de „încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare (*actio popularis*).

Această concluzie este fortificată şi prin jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că pentru ca un reclamant să se poată declara victimă, acesta trebuie să prezinte dovezi plauzibile şi convingătoare ale probabilității survenirii unei încălcări, la care ar fi supus personal, fiind insuficiente niște simple bănuieli sau conjuncturi (*cauza Senator Lines GmbH împotriva a cincisprezece state membre ale Uniunii Europene (cererea nr. 45572/00*).

Cu raportare la speța în cauză, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține că, reclamanta Murzakoi Nadejda, solicitând obligarea pârâtei de a examina cererea de recurs din 05.08.2024 asupra deciziei Curții de Apel Chișinău din 05.06.2024, în esență a formulat o cerință în ordinea Codului de procedură penală, care depășește cadrul legal al controlului administrativ de către instanța de contencios administrativ.

Mai mult ca atât, potrivit art.2 alin.(3) lit.b) Codul administrativ, prevederile prezentului cod nu se aplică raporturilor juridice ale autorităţilor publice care acţionează în baza Codului contravenţional sau Codului penal.

În context, din perspectiva art.189 alin. (1) Cod administrativ, procedura contenciosului administrativ poate fi folosită doar în scopul revendicării încălcării unui drept prin activitate administrativă desfășurată de o autoritate publică în sensul ar.7 Cod Administrativ.

La caz, comunicările reclamantei cu Curtea Supremă de Justiție se referă la exercitarea unei căi de recurs asupra Deciziei Curții de Apel Chișinău din

05.07.2024, respectiv pin prisma art. 2 al.(3) lit.b) Cod Administrativ – acestea fiind exceptate de la aplicatibilitatea Codului Administrativ.

Totodată, din sensul condițiilor de admisibilitate reflectat în conceptul Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța de recurs notează că, accesul la justiție poate fi limitat, în domeniul în care statul se bucură de o anumită marjă de apreciere. Aceste limitări trebuie să urmărească un scop legitim, asigurându-se o proporționalitate între interesul persoanei și scopul legitim urmărit (Guérin vs Franța, 29 iulie 1998, § 37). Regulile de procedură au scopul de a asigura o bună administrare a justiției și, în special, a asigura securitatea raporturilor juridice, iar cei implicați în proceduri trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (Miragall Escolano ș.a. vs Spania, 25 ianuarie 2000, § 33).

De altfel, dat fiind faptul că la caz Curtea Supremă de Justiție în interacțiunea sa cu reclamanta a acționat pe domeniul procedurii contravenționale, Completul specializat menționează că soluția instanței de fond de a declara acțiunea inadmisibilă este una legală, reflectând principiul separării competențelor între activitatea judiciară și cea administrativă.

Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reiterează că, accesul la justiție poate fi limitat, în special prin instituirea condițiilor de admisibilitate, domeniu în care statul se bucură de o anumită marjă de apreciere. Aceste limitări trebuie să urmărească un scop legitim, asigurându-se o proporţionalitate între interesul persoanei şi scopul legitim urmărit (*Guerin contra Franţei, 29 iulie 1998, § 37*). Totuşi, limitările nu trebuie să reducă la zero esenţa acestui drept. Regulile de procedură au scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei şi, în special, a asigura securitatea raporturilor juridice, iar cei implicaţi în proceduri trebuie să se aştepte ca aceste reguli să fie aplicate (*Miragall Escolano ş.a. contra Spaniei, 25 ianuarie 2000, § 33*). Curtea Europeană a statuat că, dincolo de limitele care circumscriu conţinutului acestui drept, există loc pentru restrângeri aduse implicit.

Astfel, raportând circumstanţele de fapt ale cazului la prevederile legale enunţate mai sus şi ţinând cont de faptul că concluziile expuse în încheierea instanţei de fond sunt legale și întemeiate, actul procesual al instanței de fond răspunde pe deplin exigențelor de motivare și legalitate, iar argumentele invocate de către recurentă, urmare a analizei detaliate au fost apreciate de Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ca fiind lipsite de substanță juridică obiectivă, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat este neîntemeiat - motiv din care acesta urmează a fi respins, menţinând integral încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), din 20 ianuarie 2025.

În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) lit. b), alin. (3) Cod Administrativ, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru,

d e c i d e:

Recursul declarat de Murzakoi Nadejda - **se respinge.**

Se menţine încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 20 ianuarie 2025.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Dașchevici Grigore

Bostan Angela